

Αγροτική - Κοινωνική Ανάπτυξη

Ενότητα 1^η: Εισαγωγή

Όλγα Ιακωβίδου, Μαρία Παρταλίδου, Ελένη Δημητριάδου
Γεωπονική Σχολή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

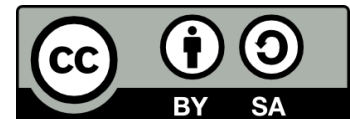

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εισαγωγή

1^ο μάθημα

Η έννοια της ανάπτυξης (1)

Κοινωνική

Οικονομική

Βιοτεχνική

Τοπική

Αγροτική

Κοινοτική

Ισόρροπη

Αειφορική

Πολιτιστική

Τουριστική

Βιώσιμη

Πράσινη

Περιφερειακή

Γαλάζια

Η έννοια της ανάπτυξης (2)

- Ένας πολύ δημοφιλής όρος
- Έπαψε να είναι αποκλειστικό πεδίο της οικονομικής επιστήμης
- Στα αναπτυξιακά προγράμματα εμπλέκονται επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων

Διάκριση μεταξύ αγροτικής και γεωργικής ανάπτυξης

Γεωργική ανάπτυξη

βελτίωση οικονομικών επιδόσεων **πρωτογενή** τομέα **χωρίς** ενεργητική συμμετοχή των κατοίκων στο περιεχόμενο της αναπτυξιακής διαδικασίας

Αγροτική ανάπτυξη

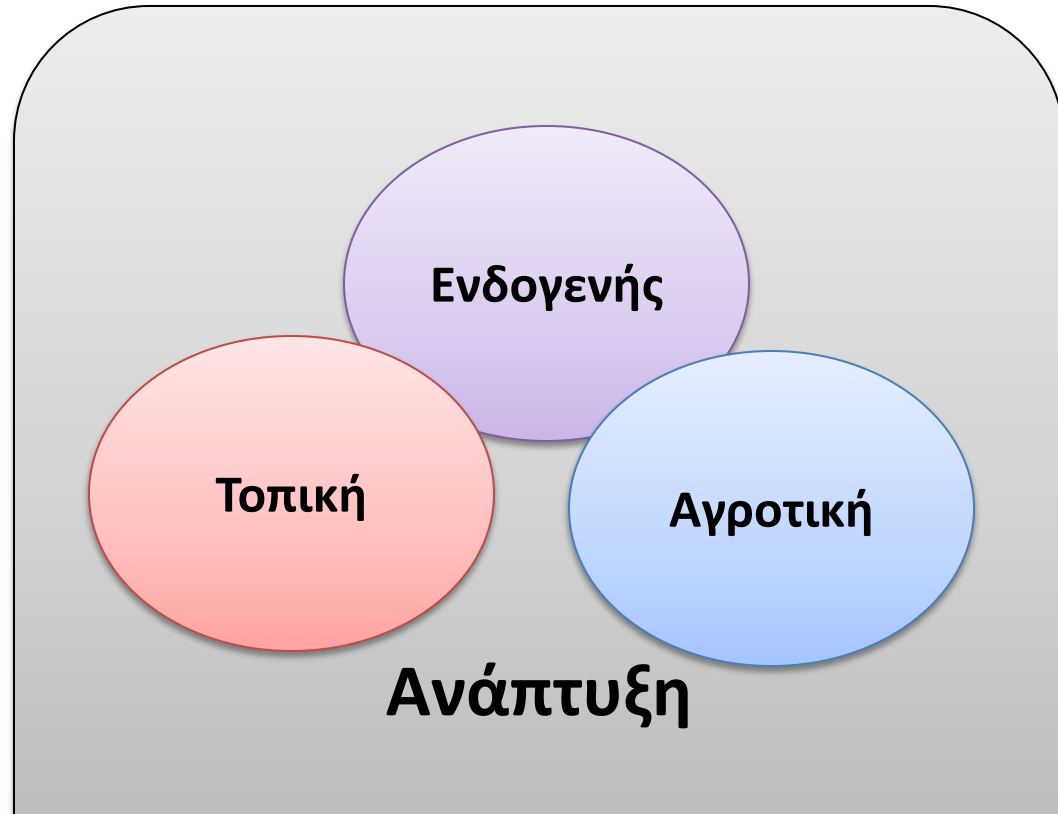
προσπάθειες βελτίωσης **αγροτικών περιοχών** σε όλους τους τομείς δράσης χωρίς συμμετοχή του πληθυσμού στην αναπτυξιακή διαδικασία

Δύο όροι ισοδύναμοι

Προσοχή:

- Θα πρέπει να αποφεύγεται η σύγχυση με την Ευρωπαϊκή Ένωση/ Κοινότητα
- δεν αφορά μόνο τις Κοινότητες (μικρές αυτοδιοικητικές ενότητες)
- οι αρχές ισχύουν σε αγροτικές και σε αστικές περιοχές (γειτονιά, συνοικία)

Τοπική Ανάπτυξη

Προσπάθειες ομάδων σε μια **ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ** για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, που βασίζονται στις δικές τους δυνάμεις για το σχεδιασμό και την υλοποίηση

- ✓ Ενεργός συμμετοχή πολιτών
- ✓ Οι ίδιοι καθορίζουν το περιεχόμενό της
- ✓ Αφορά όλους τους τομείς
- ✓ Έχει ανθρώπινη διάσταση

Ορισμός της Κοινότητας (Community)

Ένα σύνολο ατόμων [το πιο σημαντικό τμήμα της
κοινότητας είναι οι άνθρωποι]
σε συγκεκριμένα γεωγραφικά όρια
[όχι στο χάρτη]
με συνεχή κοινωνική αλληλεπίδραση
[θεσμοί, αξίες, πεποιθήσεις]
με αναπτυγμένο το αίσθημα του δεσμού
που τους ενώνει με τον τόπο και τους ανθρώπους

Αρχές Τοπικής Ανάπτυξης

- Είναι συμμετοχική
- Είναι ολοκληρωμένη
- Έχει ανθρώπινες διαστάσεις και χαρακτήρα
- Προάγει την αλληλεγγύη
- Είναι αειφορική-ενδογενής

Επεξηγήσεις ορισμού

- Είναι μια **διαδικασία** (διαδοχική σειρά αλλαγών)
- Είναι μια **μέθοδος** (για την επίτευξη συγκεκριμένου- αντικειμενικού σκοπού)
- Περιλαμβάνει ένα **πρόγραμμα** ίσως τυποποιημένο (μέθοδο και περιεχόμενο)
- Είναι ένα **κίνημα** (οι άνθρωποι αφιερώνονται ολόψυχα)

Σε ποιους απευθύνεται; (ευρύ φάσμα επιστημονικών πεδίων)

- **Γεωπόνο** Γεωργικής-Αγροτικής Ανάπτυξης/
Εφαρμογών
- **Κοινωνικό Λειτουργό**
- **Εκπαιδευτικούς** όλων των βαθμίδων
- **Πολεοδόμο**
- **Ειδικό** σε θέματα **υγείας**
- **Κρατικούς Λειτουργούς** και ιδιαίτερα στα
επιτελικά στελέχη της **Δημόσιας Διοίκησης**

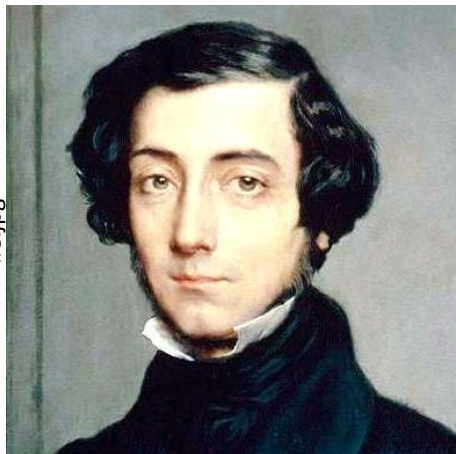
Οι ρίζες της Τοπικής Ανάπτυξης (1)

- Στην Αρχαιότητα
- Ως αντικείμενο ακαδημαϊκής ενασχόλησης στις ΗΠΑ (για αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργεί η εισαγωγή σχεδιασμένων αλλαγών σε μικρές τοπικές κοινωνίες)
- Μεγάλη η έφεση των Αμερικανών πολιτών να δημιουργούν εθελοντικές οργανώσεις προώθησης κοινών ενδιαφερόντων (Τοκβίλ, 1832)

Απόσπασμα από το έργο του Alexis de Tocqueville «Η Δημοκρατία στην Αμερική»

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/aa/Alexis_de_tocqueville.jpg

Alexis de Tocqueville,
Γάλλος ιστορικός-
στοχαστής

«Βλέπω ένα μέγα πλήθος ανθρώπων ομοίων και ίσων που στριφογυρίζουν αδιάκοπα εις αναζήτησιν ταπεινών και χυδαίων ηδονών. Ο καθένας τους στη γωνιά του αδιαφορεί για τη μοίρα των άλλων.

*Τα παιδιά του και οι στενοί του φίλοι είναι γι' αυτόν όλη η ανθρωπότητα. Τους διπλανούς του συμπολίτες ούτε καν τους βλέπει. Τους αγγίζει και δεν τους νιώθει. Ζει για τον εαυτό του και μόνο. Του μένει ακόμα η οικογένεια **αλλά πατρίδα δεν έχει**».*

Οι ρίζες της Τοπικής Ανάπτυξης (2)

- Μεγάλη ώθηση έδωσε ο Αμερικανός Πρόεδρος Φραγκλίνος Ρούζβελτ το 1908: Συγκρότησε την **Επιτροπή για τη Ζωή της Υπαίθρου**: επεσήμανε οργανωτικές αδυναμίες στις Αμερικάνικες αγροτικές κοινότητες
- Από τότε αρχίζουν τα Αμερικάνικα Πανεπιστήμια να προσλαμβάνουν Αγροτοκοινωνιολόγους και να οργανώνουν σπουδές για θέματα της Υπαίθρου

Οι ρίζες της Τοπικής Ανάπτυξης (3)

- *Community Development: Making the Small Town a Better Place to Live and a Better Place in Which to Do Business*, Frank Farinngton (1915): **πρώτο Βιβλίο Τοπικής Ανάπτυξης**
- Στο **διεθνή χώρο** ο Ινδός ποιητής, δάσκαλος και συγγραφέας Tagore καλούσε από το 1908 τους νέους να συνεργαστούν για την προώθηση της ευημερίας της Ινδικής υπαίθρου
- Η Μεγάλη Βρετανία προώθησε την Τοπική Ανάπτυξη στις αποικίες της

Οι ρίζες της Τοπικής Ανάπτυξης (4)

- **Saul Alinsky:** 1940 ομάδες πολιτών που στερούνταν δύναμης να αυξήσουν την επιρροή τους μέσα από οργανωμένες προσπάθειες
- Σε Πανεπιστημιακό επίπεδο η διδασκαλία αρχίζει το **1947** στο κολέγιο Earlham της Indiana
- Στην Ελλάδα το **1985** στο Τμήμα Γεωπονίας
- **1970:** ιδρύεται στις ΗΠΑ η **Community Development Society** που εκδίδει το περιοδικό **Journal of the Community Development Society**

Community Development Society

CDS Blog Home About CDS President's Notes Publications Conference Join Endowment Contact

Membership

Join Now
or renew your membership

Discourse

Η ιστοσελίδα της Community Development Society

Πηγή: <http://www.comm-dev.org/>

Το περιοδικό της Community Development Society

Πηγή:
<http://www.associationsites.com/main-pub.cfm?usr=commdev>

<http://www.tandfonline.com/toc/rcod20/current#.UsV9nLSOd0x>

Οι ρίζες της Τοπικής Ανάπτυξης (4)

1. Saul Alinsky: **1940** ομάδες πολιτών που στερούνταν δύναμης να αυξήσουν την επιρροή τους μέσα από οργανωμένες προσπάθειες
2. Σε Πανεπιστημιακό επίπεδο η διδασκαλία αρχίζει το **1947** στο κολέγιο Earlham της Indiana
3. Στην Ελλάδα το **1985** στο Τμήμα Γεωπονίας
4. 1970: ιδρύεται στις ΗΠΑ η **Community Development Society** που εκδίδει το περιοδικό **Journal of the Community Development Society**

1^η Περίληψη

- **Κεφ. 1ο [σελ. 27-34]:** εισαγωγή στην ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
- **Κεφ. 2ο [σελ. 45-53]:** επεξηγήσεις ορισμού ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
- **Κεφ. 4ο [σελ. 71-76]:** βασικά στοιχεία του ορισμού της ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Βιβλιογραφία

- **Δαουτόπουλος, Γ. (2005).** *Τοπική Ανάπτυξη*. Έκδοση, Εκδόσεις ΖΥΓΟΣ [ΚΩΔ. 3929]

Επιπρόσθετες πηγές για μελέτη:

1. Εύρεση στατιστικών δεδομένων: www.statistics.gr ,
www.eurostat.eu
2. Ερευνητικά άρθρα από ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά πρακτικά συνεδρίων τα οποία ανανεώνονται σε ετήσια βάση και αναρτώνται στο <http://rural-lab.agro.auth.gr/309γ.htm>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μαρία Αλεμπάκη
Θεσσαλονίκη, Ιανουάριος 2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

